

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

ul. Kraszewskiego 8, 35-016 Rzeszów

Rzeszów, dnia października 2007 r.

P/07/156

LRZ-41015-4-07

Pan
ppłk. mgr Bogusław Ślęzyk
Komendant
Placówki Straży Granicznej
w Medyce

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (j.t. Dz. U. z 2001 r. Nr 85, poz. 937 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła kontrolę w Placówce Straży Granicznej w Medyce, w zakresie transgranicznego przemieszczania odpadów pomiędzy Słowacją, Ukrainą i Polską w okresie 2004 r. - I półrocze – 2007 r. w świetle przepisów Konwencji bazylejskiej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 13 lipca 2007 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Komendantowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Placówki Straży Granicznej w Medyce w zakresie objętym kontrolą, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają przedstawione niżej ustalenia:

1. W okresie objętym kontrolą, zezwolono na przekroczenie granicy 128 transportom odpadów, zawierającym łącznie 41.112,626 ton złomu sklasyfikowanego w zielonym wykazie odpadów (kod GA 430) – stanowiącym załącznik II do Rozporządzenia Rady

(EWG) Nr 259/93 z dnia 1 lutego 1993 r. w sprawie nadzoru i kontroli przesyłania odpadów w obrębie, do Wspólnoty Europejskiej oraz poza jej obszar.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację kontroli przewozu odpadów, która odbywała się z naruszeniem zasad określonych w Zarządzeniu nr 31 Komendanta Głównego Straży Granicznej z 18 sierpnia 1998 r. w sprawie kontroli przewozu przez granicę państwową odpadów i szkodliwych substancji chemicznych, materiałów jądrowych i promieniotwórczych, środków odurzających i substancji psychotropowych oraz broni, amunicji i materiałów wybuchowych, przeprowadzanej w granicznych placówkach kontrolnych Straży Granicznej (zwanym dalej zarządzeniem).

Przepis § 2 ust. 1 zarządzenia stanowił, że wywóz i przewóz przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odpadów, odbywa się na podstawie zezwolenia wydanego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, natomiast § 9 pkt 1 zarządzenia zobowiązywał Straż Graniczną do sprawdzania autentyczności zezwoleń na transportowanie przez granicę państwową m. in. odpadów oraz porównywania zgodności tych dokumentów z przewożonym ładunkiem.

W kontroli ustalono, że w okresie objętym kontrolą wpuszczono do Polski bez wymaganego zezwolenia 48 transportów odpadów zawierających łącznie 16.415,916 ton złomu, tj. 40% ogólnej ilości odpadów transportowanych przez przejście graniczne w Medyce.

Osobami odpowiedzialnymi za podjęcie decyzji w sprawie przekroczenia granicy przez transporty bez wymaganego zezwolenia byli następujący funkcjonariusze Straży Granicznej, zajmujący stanowiska „Kierowników Zmian GPK SG Medyka”:

- ppor. [...]¹ – 8 transportów;
- por. [...]² – 8 transportów;
- kpt. [...]³ – 10 transportów;
- st. chor. sztab. [...]⁴ – 5 transportów;
- st. chor. [...]⁵ – 8 transportów;
- ppor. [...]⁶ – 8 transportów;
- st. chor. sztab. [...]⁷ – 1 transport.

¹ Wyłączono na podstawie art. 1 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej

² j. w.

³ j. w.

⁴ j. w.

⁵ j. w.

⁶ j. w.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli, zezwolenie na wjazd do Polski 48 transportów na odpadów na podstawie formularza zgłoszeniowego wypełnionego tylko przez wysyłającego (jak podał w udzielonym wyjaśnieniu Komendant PSG Medyka) – były działaniami nielegalnymi.

2. Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia sposób ewidencjonowania przeprowadzonych kontroli transportów odpadów.

W okresie od 01.05.2004 r. do 06.04.2006 r. PSG Medyka prowadziła „Ewidencję wyników kontroli bezpieczeństwa radiometrycznego i chemicznego osób, rzeczy i towarów”, wspólną dla materiałów niebezpiecznych i odpadów.

Zgodnie z postanowieniami zarządzenia, w każdym przypadku transgranicznego przemieszczania odpadów, PSG w Medyce przeprowadzała bezpośrednie kontrole odpadów (kontrole ładunku lub środka transportu) oraz sporządzała meldunki kontroli ekologicznej i radiometrycznej, według wzoru określonego w załączniku nr 2 do zarządzenia. W badanym okresie, żaden wynik kontroli ekologicznej i radiometrycznej nie przekraczał maksymalnej mocy dawki promieniowania jonizującego, określonej w zarządzeniu dla towarów (surowców) i środków transportu.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano próby nielegalnego przemieszczania odpadów.

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli „Karty ewidencji ilościowej sprowadzonych do RP (przewiezionych przez jej terytorium) odpadów” założone na podstawie polecenia Komendanta Bieszczadzkiego Oddziału Straży Granicznej, wyrażonego w piśmie WG 1391/I/2003 z dnia 18.11.2003 r. - prowadzone były nierzetelnie. W przypadku czterech „Kart ewidencji ilościowej sprowadzonych do RP (przewiezionych przez jej terytorium) odpadów” nie wykazano łącznie 21 transportów o łącznej masie 7.610,22 tony odpadów, co uniemożliwiało prawidłowe saldowanie ilości odpadów przewiezionych w ramach udzielonych zezwoleń.

Zgodnie z postanowieniem § 10 ust. 1 Zarządzenia nr 8 Komendanta Głównego Straży Granicznej z 23 marca 2006 r. *w sprawie kontroli przewozu przez granice państwową odpadów, szkodliwych substancji chemicznych, materiałów promieniotwórczych, środków odurzających i substancji psychotropowych oraz broni, amunicji i materiałów wybuchowych* - PSG Medyka posiadała „Ewidencję kontroli transportów odpadów”, rozpoczętą w dniu 07.04.2006 r. W związku z tym, że wszystkie transporty odpadów zrealizowane zostały w okresie od 9 maja 2004 r. do 19 września 2005 r., w „Ewidencji kontroli transportów

⁷ j. w.

odpadów” założonej na podstawie Zarządzenia nr 8 nie odnotowano faktów przeprowadzenia kontroli transportów odpadów.

Przedstawiając Panu Komendantowi powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

- podjęcie działań celem wyeliminowania przypadków przekraczania granicy przez transporty odpadów nie objęte zezwoleniem GIOŚ,
- wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych, zapewniających prawidłowe ewidencjonowanie odpadów w „Kartach ewidencji ilościowej sprowadzonych do RP (przewiezionych przez jej terytorium) odpadów”.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Komendanta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczyn niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Komendantowi prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.